RAAMWERK VOOR LOOPBAAN-BEGELEIDING JONGEREN

Een servicedocument voor loopbaanprofessionals met handvaten voor vormgeving en uitvoering van LOB-beleid binnen scholen.

euro | guidance

www.euroguidance.nl

COLOFON

Raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren

TITEL

Raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren

Een servicedocument voor loopbaanprofessionals met handvaten voor vormgeving en uitvoering van LOB-beleid binnen scholen.

SAMENSTELLING

Het document is tot stand gekomen met medewerking van vele partijen uit de praktijk en wetenschappelijk deskundigen, met ondersteuning van MBO Raad, VO-raad en OCW.

UITGAVE

december 2017

© Euroguidance, Nederland
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Euroguidance Nederland wordt uitgevoerd binnen CINOP Publieke programma's.

Europese Commissie

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Deze publicatie is tot stand gekomen met subsidie van de Europese commissie, DG Onderwijs en Cultuur. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

INHOUDSOPGAVE

Raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren

INLEIDING 4

VISIE EN ADVIES VOOR BELEID 10

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

ORIËNTATIE EN BEGELEIDING 14

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

ORGANISATIE 18

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

SAMENWERKING 22

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

REFERENTIES 26

euro | guidance

INLEIDING
Raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren

INLEIDING

Het voor u liggende raamwerk is een servicedocument voor loopbaanprofessionals. Het biedt handvaten voor vormgeving en uitvoering van LOB-beleid binnen scholen. Het document is tot stand gekomen met medewerking van vele partijen uit de praktijk en wetenschappelijk deskundigen[1], met ondersteuning van MBO raad, VO raad en OCW.

Het raamwerk heeft geen verplichtend karakter en ondersteunt de volgende doelen:

- **Ondersteuning van loopbaanprofessionals bij het versterken van de kwaliteit van de loopbaanontwikkeling en –begeleiding van jongeren binnen de scholen[1].**
- **Het vergemakkelijken van de discussie binnen de onderwijsorganisatie: verstaan we hetzelfde onder loopbaanbegeleiding? Welke verwachtingen hebben wij ten aanzien van de kwaliteit van loopbaanprofessionals?**
- **Betere afstemming van onderwijsaanbod door LOB-opleiders op vragen en wensen van het afnemend veld.**
- **Ondersteuning van HR-beleid binnen scholen en de professionalisering van loopbaanprofessionals.**

Onder de term 'jongere' verstaan wij zowel leerlingen in het voortgezet onderwijs (vo) alsook studenten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger beroepsonderwijs (hbo). De term kan hier ook staan voor cliënt, klant of kandidaat in een context van arbeidstoeleiding[2].

Voor wie is dit raamwerk bedoeld?

Het raamwerk is in eerste instantie bedoeld voor het vo en het mbo. Het kan ook worden ingezet in het hbo indien de terminologie op een aantal punten wordt aangepast. Het document is ontwikkeld voor de volgende drie doelgroepen:

- de begeleiders van jongeren in het primaire onderwijsproces (docenten/mentoren/coaches);
- de specialistische loopbaanbegeleiders (LOB-coördinator/loopbaanadviseur/decaan);
- de coördinatoren en beleidsmakers LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende).

1 Geraadpleegde onderwijs en onderwijsgerelateerde organisaties: NVS-NVL, VvSL, Noloc, BVMBO, UWV, LSVb, Onderwijscoöperatie, LICA, LAKS, CNV Jongeren, ISO, JOB, ADEF, Master EN, Saxion Opleiding HRM/TP, LOO TP, Fontys Lerarenopleiding, Fontys Hogeschool/LOO HRM, Saxion: opleiding HRM en TP. Geraadpleegde wetenschappers: Prof. dr. Marinka Kuijpers (Open Universiteit), Dr. Mariëtte Lusse (Hogeschool Rotterdam), Dr. Peter den Boer (ROC West-Brabant), Dr. Pieter Baay (ecbo) en Drs. Femke Bijker (Rijksuniversiteit Groningen). Verder zijn loopbaanprofessionals van de volgende scholen geraadpleegd: ROC Midden Nederland, Buitenhout College, MBO Utrecht, Eckartcollege, Sint Lucas, ROC Mondriaan, ROC de Leijgraaf, Helicon, Wellantcollege, Hogeschool Rotterdam.

2 Niet alle definities zijn volledig uitgewerkt zodat u hierover – als onderwijsinstelling - onderling de dialoog kunt aangaan om tot een eigen visie over de invulling van dergelijke termen te komen.

Hoe leest u dit raamwerk?

Doelgroep gebruikers

Het raamwerk is opgesplitst naar drie doelgroepen:

1. de begeleiders van jongeren in het primaire onderwijsproces (docenten/mentoren/coaches);
2. de specialistische loopbaanbegeleiders (LOB-coördinatoren/ studieloopbaanadviseurs/decanen);
3. de coördinatoren en beleidsmakers LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende).

In deze publicatie wordt met het begrip *loopbaanbegeleiding* altijd *loopbaanoriëntatie en –begeleiding* bedoeld.

Rolbeschrijving en expertise

Het raamwerk voor professionals in loopbaanontwikkeling en –begeleiding is voor ieder van deze drie doelgroepen beschreven met betrekking tot:

1. de te verwachten rolbeschrijving en
2. de te verwachten deskundigheid.

In de beschrijving van de rollen en deskundigheid wordt geen onderscheid gemaakt tussen bepaalde doelgroepen jongeren. Voor iedere jongere, met verschillende achtergronden, capaciteiten, persoonskenmerken en ambities dient passende begeleiding geboden te worden.

In dit raamwerk zijn enkel de rolbeschrijvingen en deskundigheid van de loopbaanbegeleider beschreven. De algemene rollen en deskundigheid van een docent zijn hierbij bewust niet meegenomen. Zaken als zelfreflectie van de docent, algemene pedagogische vaardigheden, ICT-kennis, enzovoort worden als vanzelfsprekend verondersteld.

Aandachtsgebieden

Voor de drie doelgroepen zijn de rollen en expertise omschreven voor de vier aandachtsgebieden, bekend uit de LOB-scan, namelijk:

1. Visie en beleid;
2. Oriëntatie en begeleiding;
3. Organisatie;
4. Samenwerking.

Hoe kunt u met dit raamwerk werken?

Dit raamwerk is bedoeld als leidraad om het gesprek over loopbaanoriëntatie en –begeleiding binnen de onderwijsorganisatie te kunnen voeren. Veel scholen hebben al een goed ontwikkeld loopbaanbeleid en –praktijk, andere scholen zijn hier pas recent mee gestart. Op alle typen scholen is het zinvol om dit raamwerk te gebruiken. Het uitgangspunt van de beschrijving is de wenselijke situatie. Er is bewust voor een relatief hoog streefniveau gekozen om groei van professionals te stimuleren.

Afhankelijk van de organisatie van de school kunnen rollen die nu beschreven staan bij de tweede en derde rol ook toebedeeld worden aan LOB-ers in het primaire proces. De activiteiten in de 2e lijn (specialistische loopbaanbegeleiders) zijn dus aanvullend op de 1e lijn (begeleiders in het primaire onderwijsproces).

De verdeling van de rolbeschrijving en deskundigheid over de verschillende rollen is een voorbeeld zoals het in de praktijk voorkomt. Het is niet bedoeld als blauwdruk. Een school kan de rollen invullen volgens de eigen visie en met eventuele (regionale) specialismen.

In de tabellen van de rolbeschrijvingen en deskundigheid staan rechts naast de beschrijvingen hokjes. Deze kunt u aanvinken als u zicht wilt krijgen op uw loopbaan-oriëntatie en –begeleiding. Realiseert u zich wel dat het niet bedoeld is als afvinklijstje ter verantwoording aan wie dan ook. De beschrijvingen dienen enkel ter ondersteuning van het gesprek over loopbaan-oriëntatie en –begeleiding.

Hoe en waarom is dit raamwerk tot stand gekomen?

In 2015 is een behoefte-onderzoek[3] uitgevoerd naar de noodzaak van ondersteunend materiaal voor loopbaanbegeleiding en heeft via een veldraadpleging afstemming plaatsgevonden met belangrijke stakeholders. Hieruit is gebleken dat het zinvol is om verder te onderzoeken of en hoe een raamwerk loopbaanbegeleiding jongeren van betekenis kan zijn.

Dit document is opgesteld op basis van publicaties uit wetenschap en praktijk[4] (zie referentielijst). Op basis van deze documentatie is gekeken naar de specifieke rolbeschrijvingen en benodigde deskundigheid van loopbaanbegeleiders. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen drie verschillende rollen in de begeleiding. Deze indeling is aangebracht op advies van deskundigen uit de praktijk.

3 Mede in het licht van de LOB- brief van het Ministerie van OCW aan de Tweede Kamer van 28-09-2016.

4 www.euroguidance.nl/_images/user/onderzoek/Behoeftenonderzoek raamwerk loopbaanprofessionals_ 231215.pdf

Om structuur aan te brengen binnen zowel de beschreven rollen als de deskundigheid is de indeling van de LOB-scan, zoals deze voor vo en mbo is opgesteld, gebruikt. De conceptversie van het raamwerk is tijdens een brede veldraadpleging in november 2016 voorgelegd aan diverse stakeholders en experts. Verder zijn vervolgconcepten in de maanden februari, maart en april 2017 aan vele belanghebbenden en experts[5] voorgelegd middels klankborden, interviews en een vragenlijst. De hiermee verkregen input is gebruikt voor het realiseren van het huidige raamwerk.

Hoe zal dit raamwerk een vervolg krijgen?

Dit document vormt de basis voor een meer handzame versie voor verschillende gebruikers in het onderwijs, waaronder een handreiking. Het Expertisepunt LOB zal de coördinerende taak voor de ontwikkeling van de publieksversie op zich nemen en daarbij de NVS-NVL, VvSL Euroguidance en de scholen zelf betrekken.

Euroguidance Nederland

Dit raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren is ontwikkeld door Euroguidance Nederland. Euroguidance Nederland vervult de rol van 'Nederlands loopbaankennispunt EU' in het licht van een leven lang ontwikkelen. Het doel is het samenbrengen en vergroten van kennis en kunde in Nederland en Europa, door kennisdeling, door de ontwikkeling van tools en door het uitvoeren van onderzoek voor betere loopbaanbegeleiding voor iedereen en voor alle leeftijden, inclusief kwetsbare doelgroepen. Naast een betere loopbaanbegeleiding door professionalisering van loopbaanbegeleiders staat Euroguidance voor een betere mobiliteit en samenwerking op loopbaangebied in Nederland en Europa. Binnen deze werkwijze staat verbinding met wat in Nederland speelt voorop, naast het verbreden en verdiepen van het eigen perspectief door ook van andere Europese landen te leren.

Meer informatie

Raadpleeg voor meer informatie de website: **www.euroguidance.nl**.

5 Deelnemers veldraadpleging: MBO Raad, VO-raad, Servicepunt LOB mbo, ministerie van OCW (directie mbo en vo), NVS-NVL, VvSL, Noloc, BVMBO, UWV, LSVb, Onderwijscoöperatie, LICA, LAKS, CNV Jongeren, ISO, JOB, ADEF, Master EN, Saxion Opleiding HRM/TP, LOO TP, Fontys Lerarenopleiding, Fontys Hogeschool/ LOO HRM, Saxion: opleiding HRM en TP. Verder zijn loopbaanprofessionals van de volgende scholen geraadpleegd: ROC Midden Nederland, Buitenhout College, MBO Utrecht, Eckartcollege, Sint Lucas, ROC Mondriaan, ROC de Leijgraaf, Helicon, Wellantcollege, Hogeschool Rotterdam. Geraadpleegde wetenschappers: Prof. dr. Marinka Kuijpers (Open Universiteit), Dr. Mariëtte Lusse (Hogeschool Rotterdam), Dr. Peter den Boer (ROC West-Brabant), Dr. Pieter Baay (ecbo) en Drs. Femke Bijker (Rijksuniversiteit Groningen).

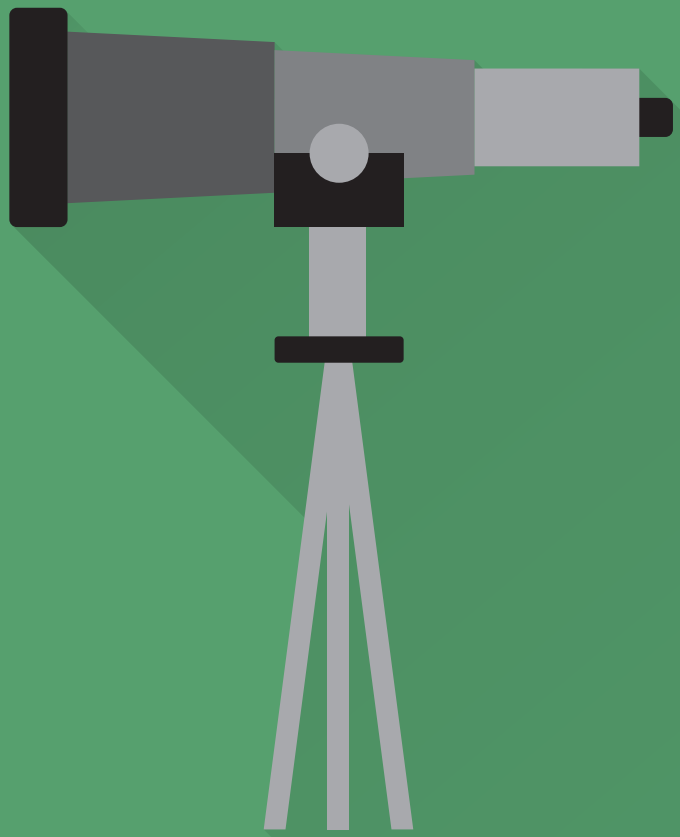

VISIE EN ADVIES VOOR BELEID

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

VISIE EN ADVIES VOOR BELEID

Rol	Rolbeschrijving		
Begeleiders van jongeren in het primaire onderwijs proces (docenten/ mentoren/coaches)	Kennis nemen van visie en doelen loopbaanbegeleiding eigen instelling (A, C[6])	O	
	Kennis nemen van actuele theorieën over Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) (A, C)	O	
	Kennis nemen van een loopbaangerichte leeromgeving en deze actief mee vormgeven (D, F)	O	
	Evalueren van kwaliteit en effect eigen LOB-activiteiten (F, G)	O	
Specialistische LOB-professional (LOB coördinator/ LOB/SLB adviseur/decaan)	Verdiepen in actuele theorieën over LOB (A, C)	O	
	Onderzoeken en inventariseren LOB-vraagstukken binnen de eigen organisatie en hierover in dialoog met begeleiders primair proces en MT (G)	O	
	Evalueren kwaliteit en effect LOB-activiteiten en jongeren hier actief bij betrekken (F, G)	O	
Coördinator en beleidsmaker LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende)	Bewustzijn en urgentiebesef voor loopbaanbegeleiding creëren bij begeleiders primair proces en MT	O	
	Aandragen van informatie, voorstellen en oplossingsrichtingen aan begeleiders primair proces en MT en in dialoog gaan met alle betrokkenen over bijstellen visie en beleid en integratie in het onderwijs (C)	O	
	Monitoren kwaliteit van LOB en voorstellen doen voor verbetering/ innovatie, in dialoog met alle betrokkenen (PDCA-cyclus) (F, G)	O	

Legenda:

A = Kwalificatiedossier docent mbo

B = LOB en professionaliseren

C = Vereisten vanuit NOLOC

D = Generieke kennisbasis voor 2e graads lerarenopleidingen en addendum

E = Voorstel herijking bekwaamheidseisen leraren

F = Nice Framework

G = Programme Recognition Framework Guidance counceling (Ierland)

H = Panorama – Professionalising Career Guidance

I = Basiskwalificatie onderwijs (BKO) van VSNU (Nederlandse universiteiten 2008)

J = 'Kom verder' Saxion: visie en eisen SLB (april 2014)

K = UFO-profiel studieadviseur universitair

Deskundigheid	
Kent de visie en doelen voor LOB van de eigen instelling (D, F)	O
Heeft eigen visie of ondersteunt teamvisie (die aansluiten op visie organisatie) op LOB waarbij eigenaarschap uitgangspunt is	O
Is zich bewust van zijn rol binnen het systeem betreffende LOB	O
Heeft kennis van wettelijke kaders op het gebied van LOB	O
Is op de hoogte van de literatuur over loopbaanbegeleiding en houdt deze bij (A, F, G)	O
Kent actuele theorieën over het ontwikkelen van zelfsturend leren en houdt zijn/haar kennis up tot date (A, C)	O
Kan de kwaliteit en het effect van LOB-activiteiten evalueren en betrekt jongeren daarbij (F, G)	O
Maakt gebruik van ervaringen alumni	O
Weet met welke middelen LOB te monitoren en kan voorstellen doen voor verbetering a.d.h.v. de PDCA-cyclus (F, G)	O
Kan MT en begeleiders primair proces laten zien wat de effecten zijn van gedegen LOB en wat er gebeurt als LOB blijft liggen	O
Kan MT adviseren bij het nemen van besluiten door informatie, voorstellen en oplossingsrichtingen aan te dragen en zodoende visie en beleid bij te stellen en LOB-ers hierbij betrekken (C)	O
Kan loopbaanbeleid ontwikkelen op basis van nieuwe inzichten en gegevens uit evaluatie en onderzoek (F, G, H)	O
Kan passende onderzoeks- en inventarisatiemethoden inzetten voor LOB-vraagstukken (G)	O
Kan onderzoeksresultaten omzetten in de praktijk door het juiste beleid uit te zetten voor LOB-ers en MT (G, H)	O

6 De letters tussen haakjes verwijzen naar documenten (downloads) waarin deze rolbeschrijvingen (direct/indirect en vaak in andere bewoordingen) zijn terug te vinden. Zie legenda.

eg
euro | guidance

ORIËNTATIE EN BEGELEIDING

Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

ORIËNTATIE EN BEGELEIDING

Rol	Rolbeschrijving		
Begeleiders van jongeren in het primaire onderwijs proces (docenten/ mentoren/coaches)	Begeleiden bij het opdoen van (grens)ervaringen en reflectie hierop, gericht op ontwikkelen van loopbaancompetenties en zicht krijgen op vervolg in scholing, werk en arbeidsmarkt-perspectief (A, B, D, E, F, G, K*)	O	
	Voeren van loopbaangesprekken om zo jongeren aan te zetten tot zelfsturing en zelfverantwoordelijkheid - via positieve reflectie keuzes laten maken en vervolgstappen laten zetten (A, B, F)	O	
	Monitoren van voortgang loopbaanproces bij de jongere (A, B)	O	
	Maatregelen nemen in geval van haperingen in het loopbaan-proces en doorverwijzen naar specialistische loopbaanbegeleiders (D, G, J, K)	O	
Specialistische LOB-professional (LOB coördinator/ LOB/SLB adviseur/decaan)	Begeleiden en monitoren van jongeren die behoefte hebben aan specifieke hulp bij studie- en beroepskeuzes en/of vastlopen in (studie)loopbaan en die met begeleiding in het primaire proces niet verder komen - bijv. door verdiepende LOB-opdrachten, -gesprekken en psychodiagnostisch onderzoek (tests en interpretatie) (F, G)	O	
	Specifieke (studiekeuze/beroepskeuze) voorlichting t.b.v. overgang naar vervolgonderwijs en/of arbeidsmarkt c.q. gespecialiseerde LOB activiteiten verzorgen	O	
	Samen met loopbaanbegeleiders het primaire proces ontwerpen van loopbaanbegeleiding, opdrachten enzovoort	O	
Coördinator en beleidsmaker LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende)	Begeleiders primair proces adviseren over ontwikkeling of kritisch inkopen verdiepende LOB-opdrachten en tests, aansluitend bij de instellingsvisie en in afstemming met medewerkers in het primaire proces (A, F, G)	O	

Legenda:

A = Kwalificatiedossier docent mbo

B = LOB en professionaliseren

C = Vereisten vanuit NOLOC

D = Generieke kennisbasis voor 2e graads lerarenopleidingen en addendum

E = Voorstel herijking bekwaamheidseisen leraren

F = Nice Framework

G = Programme Recognition Framework Guidance counceling (Ierland)

H = Panorama – Professionalising Career Guidance

I = Basiskwalificatie onderwijs (BKO) van VSNU (Nederlandse universiteiten 2008)

J = 'Kom verder' Saxion: visie en eisen SLB (april 2014)

K = UFO-profiel studieadviseur universitair

Deskundigheid	
Kan de 5 loopbaancompetenties[8] toepassen bij het uitvoeren en begeleiden van LOB-activiteiten en in loopbaangesprekken	O
Beschikt over globale kennis van vervolgopleidingen en de arbeidsmarkt (A, C, F, G)	O
Ondersteunt de jongere in het proces van positieve reflectie op eigen handelen en ervaringen (F)	O
Kan de jongere begeleiden en stimuleren op weg naar zelfsturing in het zoekproces naar talenten, ambities en passende keuzes voor vervolgstap en koppelt deze begeleiding aan ervaringsgerichte praktijkopdrachten die ook grenservaringen mogen zijn (C, D, H, J)	O
Is alert op uitstelgedrag, keuzes onder te veel invloed van ouders of peers, identiteitsverwarring etc. en kan dit bespreekbaar maken (D)	O
Kan verbaal en non-verbaal effectief communiceren door actief te luisteren, bewust open en gesloten vragen te stellen, toekomstgerichte feedback, in de zin van feedforward[9] te geven en te ontvangen en de juiste gesprekstechnieken te hanteren (bijv. ruimte geven, confronteren, adviseren) (C, D, F, G)	O
Kan de jongere stimuleren om zijn ideeën in een groter kader te plaatsten en haalbaarheid en realiteitszin te bewaken (C)	O
Kan jongere begeleiden bij het ontwikkelen van een professionele identiteit d.m.v. (grens)ervaringen (J)	O
Kan de jongere voorbereiden op wendbaarheid op de arbeidsmarkt	O
Kan de jongere stimuleren om zijn sociale netwerk te ontwikkelen en in te zetten (D)	O
Kan de voortgang in het loopbaanproces monitoren (A, B)	O
Beschikt over uitgebreide kennis van vervolgopleidingen, studiekeuze, studiefinanciering, beroepenkunde, functie-eisen, werkveld en arbeidsmarkt en zet deze in tijdens loopbaanbegeleiding en in gesprek met begeleider primair proces	O
Heeft kennis van motivatietheorieën, planmatig handelen, persoonskenmerken, switch en uitval (D)	O
Kan verdiepende loopbaangesprekken voeren (F)	O
Kent verschillende coachings- en begeleidingstechnieken	O
Kan de juiste test afnemen en kent de waarde van tests naast de informatie uit de gesprekken met de jongere (F, G, H)	O
Kan systematisch de juiste methodiek kiezen, aansluitend bij de instellingsvisie en in afstemming met LOB-ers (A)	O
Kan LOB-activiteiten ontwerpen	O
Kan de kwaliteit van de loopbaangerichte leeromgeving of het LOB-curriculum (geïntegreed in het gehele onderwijs), bewaken	O

7 De letters tussen haakjes verwijzen naar documenten (downloads) waarin deze rolbeschrijvingen (direct/indirect en vaak in andere bewoordingen) zijn terug te vinden. Zie legenda.

8 Wie ben ik? Wat wil ik? Welk werk past bij mij? Wat wil ik worden? Wie kan mij daarbij helpen?Kuijpers, M., F. Meijers & J. Bakker (2006a). *Krachtige loopbaangericht leeromgevingen in het (v)mbo: hoe werkt het?* Driebergen: HPBO.

9 Uitleg *feedforward* in Frans Meijers (2015): Loopbaanreflectie en docenten.

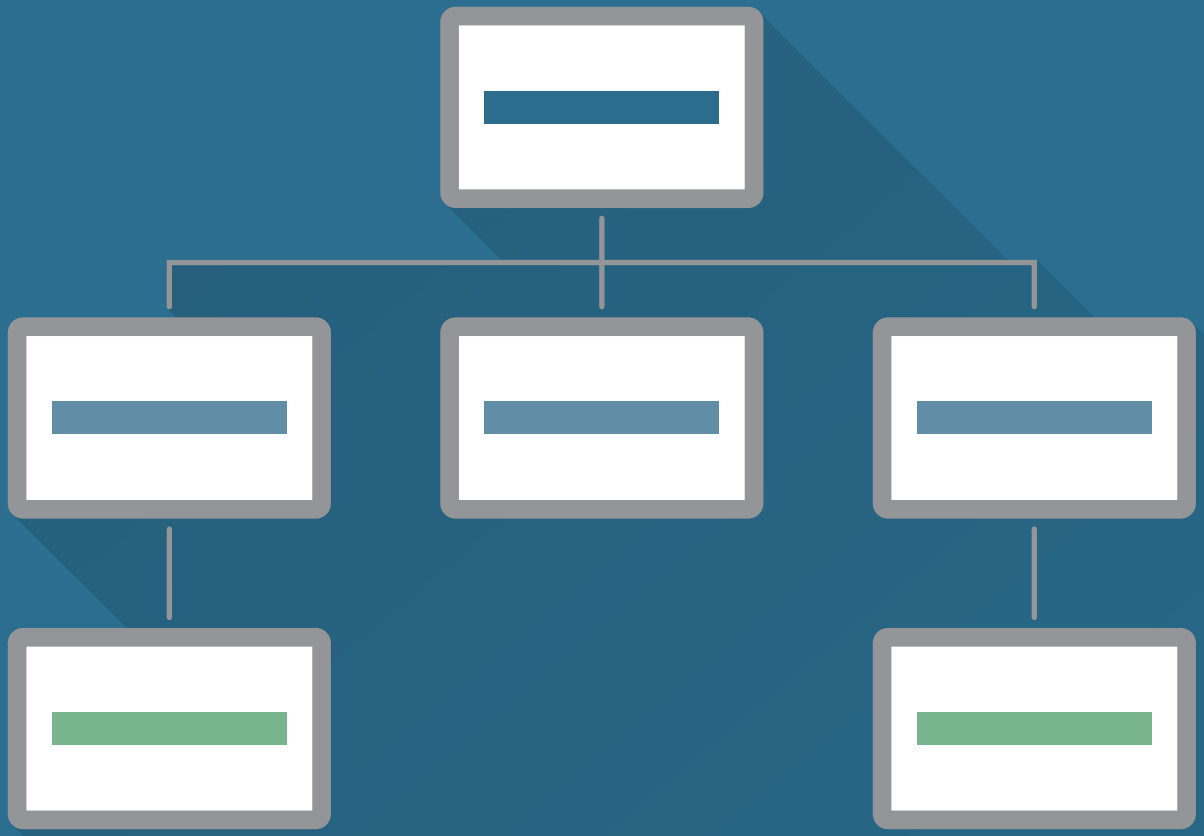

euro | guidance

ORGANISATIE
Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

ORGANISATIE

Rol	Rolbeschrijving		
Begeleiders van jongeren in het primaire onderwijs proces (docenten/ mentoren/coaches)	Deelnemen aan werkgroepen om tot LOB-programma te komen dat een optimale ontwikkeling en keuze van de jongere dient (F, G[10])	O	
	Deelnemen aan professionaliseringsactiviteiten (B, C, F)	O	
	Keuzes m.b.t. vormgeven LOB baseren op beleid van de school en deze uitleggen met argumenten	O	
Specialistische LOB-professional (LOB coördinator/ LOB/SLB adviseur/decaan)	Ondersteunen begeleiders primair proces bij ontwikkeling en uitvoering van LOB-activiteiten en LOB-gesprekken (G)	O	
	Organiseren deskundigheidsbevordering voor alle betrokkenen bij LOB (1e lijn en betrokkenen vanuit bedrijven/instellingen) (C, F)	O	
	Zorgen voor adequate informatie uitwisseling tussen leerlingvolg-systeem en begeleiders primair proces, voor zover relevant voor loopbaanbegeleiding	O	
Coördinator en beleidsmaker LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende)	Opstellen duidelijke rol- en taakomschrijving voor alle betrokken LOB-ers[11] in samenwerking met hen zelf en MT (A, B)	O	
	Coördinatie en communicatie over LOB-curriculum in alle leer-jaren dat verder gaat dan een methode LOB (G)	O	
	Organiseren deskundigheidsbevordering voor alle betrokkenen bij LOB (begeleiders primair proces en betrokkenen vanuit bedrijven/ instellingen) (C, F)	O	
	Ontwerpen LOB-programma om versnippering te voorkomen en plaatsen in Leven Lang Leren	O	

Legenda:

A = Kwalificatiedossier docent mbo

B = LOB en professionaliseren

C = Vereisten vanuit NOLOC

D = Generieke kennisbasis voor 2e graads lerarenopleidingen en addendum

E = Voorstel herijking bekwaamheidseisen leraren

F = Nice Framework

G = Programme Recognition Framework Guidance counceling (Ierland)

H = Panorama – Professionalising Career Guidance

I = Basiskwalificatie onderwijs (BKO) van VSNU (Nederlandse universiteiten 2008)

J = 'Kom verder' Saxion: visie en eisen SLB (april 2014)

K = UFO-profiel studieadviseur universitair

Deskundigheid	
Kan vanuit de visie op LOB in de instelling beargumenteren welke keuzes hij/zij maakt en hoe deze passen in het ontwikkelingsproces van de jongere (D)	O
Kan een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van LOB	O
Kan LOB evalueren en monitoren	O
Investeert continu in het bijhouden van eigen basiskennis van vervolgopleidingen en arbeidsmarkt (C, H)	O
Kan loopbaanbegeleiders in primair proces ondersteunen en weer op weg helpen als zij vastlopen	O
Kan adequate informatie uitwisseling tussen leerlingvolgsysteem en loopbaanbegeleider organiseren (J)	O
Kan netwerken binnen de instelling (G)	O
Kan in samenwerking met MT een duidelijke rol- en taakomschrijving opstellen voor LOB-ers	O
Kan begeleiden in het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van LOB-programma's (F, G, H)	O
Kan het LOB-programma en -curriculum[12] coördineren en erover in dialoog blijven met LOB-ers en jongeren (F, G)	O
Kan professionalisering op basis van de visie op loopbaan in de instelling organiseren voor LOB-ers en externen (F, G, J)	O

10 De letters tussen haakjes verwijzen naar documenten (downloads) waarin deze rolbeschrijvingen (direct/indirect en vaak in andere bewoordingen) zijn terug te vinden. Zie legenda.

11 Begeleiders primair proces, vakdocenten, ouders, praktijkbegeleiders, voor- en vervolgopleiders.

12 Let op: een LOB-methode is slechts een aanvulling op het LOB-curriculum.

SAMENWERKING
Rolbeschrijving loopbaanbegeleiding jongeren

SAMENWERKING

Rol	Rolbeschrijving		
Begeleiders van jongeren in het primaire onderwijs proces (docenten/ mentoren/coaches)	Kennis nemen van gegevens toeleverend onderwijs en loopbaanbegeleiding daarop afstemmen (D[13])	O	
	Onderhouden contacten met en faciliteren van ouders/verzorgers over loopbaanproces jongere (B, D, G)	O	
	Begeleiden jongeren bij stage/excursie/bedrijfsopdrachten en daarbij contact onderhouden met praktijkbegeleiders en werkveld (A, B)	O	
	Verzorgen overdracht van gegevens naar vervolgonderwijs	O	
Specialistische LOB-professional (LOB coördinator/ LOB/SLB adviseur/decaan)	Realiseren van afstemming met intakers en stagebegeleiders over invulling LOB in intake en stage	O	
	Coördineren van overgang met toeleverend en afnemend onderwijs (in de regio) - gegevensoverdracht maar ook gezamenlijke activiteiten in het kader van doorstroom, ook in het kader van passend onderwijs	O	
	Integreren van LOB-curriculum en gesprekscyclus ouders (ClOS[14])	O	
	Onderhouden contacten en samenwerken met bedrijven/instellingen (in de regio) om voldoende stage/excursies/bedrijfsopdrachten te verkrijgen (B, G)	O	
	Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten m.b.v. regionale arbeidsmarkt	O	
	Maakt gebruik van Leerwerkloket, Werkgeversservicepunt, vmbo on stage enzovoort	O	
	Doorverwijzen en onderhouden contacten met begeleiding via externe partijen en zorgaanbieders	O	
	Coördineren van samenwerking met externe specialisten (F)	O	
Coördinator en beleidsmaker LOB (decaan/LOB-coördinator of leidinggevende)	Coördineren van de regionale samenwerking t.b.v. de overgangen	O	
	Onderhouden netwerk in de regionale arbeidsmarkt	O	
	Aansluiten op mobiliteitsvraagstukken in de regio	O	
	Onderhouden contacten met landelijke organisatie op het gebied van LOB (C, G)	O	

Legenda:

A = Kwalificatiedossier docent mbo

B = LOB en professionaliseren

C = Vereisten vanuit NOLOC

D = Generieke kennisbasis voor 2e graads lerarenopleidingen en addendum

E = Voorstel herijking bekwaamheidseisen leraren

F = Nice Framework

G = Programme Recognition Framework Guidance counceling (Ierland)

H = Panorama – Professionalising Career Guidance

I = Basiskwalificatie onderwijs (BKO) van VSNU (Nederlandse universiteiten 2008)

J = 'Kom verder' Saxion: visie en eisen SLB (april 2014)

K = UFO-profiel studieadviseur universitair

Deskundigheid	
Verdiept zich in gegevens m.b.t. (loopbaan)begeleiding van toeleverende scholen (D)	O
Heeft globale kennis van collega-scholen, het vervolgonderwijs – stelsel van doorstroom, niveaus, leerwegen etc. en arbeidsmarkt (D)	O
Kan ouders faciliteren in loopbaanondersteuning jongere (G)	O
Kan afstemming realiseren met intakers en stagebegeleiders	O
Kent de ondersteunende rol van ouders en kan begeleider primair proces informeren over hoe en waarom (G)	O
Integreert het LOB-curriculum van de school in gesprekscyclus (CIOS[15]) met ouders	O
Kan actief netwerkrelaties aangaan met stakeholders (in der regio) en kan met hen samenwerken (C, F, G, H)	O
Kan contacten leggen en onderhouden met toeleverende en afnemende scholen (in de regio), o.a. in het kader van doorlopende leerlijnen en passend onderwijs (G)	O
Heeft uitgebreide kennis van de complexiteit van het vervolgonderwijs – stelsel van doorstroom, niveaus, leerwegen etc. en arbeidsmarkt en geeft informatie door aan begeleider primair proces	O
Kan doorverwijzen naar externe hulpverleners en onderhoudt contact met hen (F)	O
Kan contacten onderhouden met regionale en landelijke organisaties o.h.g.v. LOB (C, G)	O
Kan vraagstukken vanuit de eigen praktijk/instelling rondom LOB aangeven richting vervolgopleiders (G)	O
Kan regionale samenwerking bevorderen (bijv. bij overgangen of terugleiding naar school/werk)	O

13 De letters tussen haakjes verwijzen naar documenten (downloads) waarin deze rolbeschrijvingen (direct/indirect en vaak in andere bewoordingen) zijn terug te vinden. Zie legenda.

14 Contact met ouders, Informeren, Ondersteunen van en Samenwerken met ouders rond loopbaanleren - Lusse, M. (2015)- zie Inleiding Raamwerk LOB.

15 Contact met ouders, Informeren, Ondersteunen van en Samenwerken met ouders rond loopbaanleren - Lusse, M. (2015)- zie Inleiding Raamwerk LOB.

REFERENTIES
Raamwerk voor loopbaanbegeleiding jongeren

REFERENTIES

- CEDEFOP (2019). Panorama. Professionalising Career Guidance.
- Department Education and Skills (2016). Programme Recognition Framework Guidance Counceling (Department Education and Skills, Ireland).
- GKB (2013). De Generieke Kennisbasis (GKB) voor de tweedegraads lerarenopleidingen en het addendum.
- Hughes, D., Meijers, F. & Kuijpers, M. (2015). Testing Times: careers market policies and practices in England and The Netherlands. British Journal of Guidance and Counselling, 43 (2), 183-201.
- Kuijpers, M., F. Meijers & J. Bakker (2006a). Krachtige loopbaangericht leeromgevingen in het (v)mbo: hoe werkt het? Driebergen: HPBO
- Kuijpers, M., Meijers, F. & Gundy, C. (2011). The relationship between learning environment and career competencies of students in vocational education. Journal for Vocational Behavior, 78 (1) 21-30.
- Lusse, M. (2015). Van je ouders moet je het hebben. Met ouders samen werken aan het toekomstperspectief van de jeugd in Rotterdam-Zuid. Rotterdam: Hogeschool Rotterdam.
- MBO-Raad (2015): Kwalificatiedossier docent mbo.
- Meijers, F. (2015): Loopbaanreflectie en docenten.

- Meijers, F., Kuijpers, M., & Gundy, C. (2013). The relation between career competencies, career identity, motivation and quality of choice. International Journal for Educational and Vocational Guidance 13 (1) 47-66. DOI: 10.1007/s10775-012-9237-4.

- NOLOC (2016). Toetsingskaders voor het Nederlands Beroepsregister Loopbaanprofessionals en Register Loopbaanprofessional. NOLOC website (mei 2016).

- Runhaar, P., Brinke, D. ten, Kuijpers, M., Wesselink, R., & Mulder, M. (2013). Exploring the links between interdependence, team learning and a shared understanding among team members: The case of teachers facing an educational innovation. Human Resource Development International, DOI: 10.1080/13678868.2013.856207.

- Schiersmann, Katsarov (eds) (2012). NICE framework for the Academic Training of Career Guidance and Counselling Professionals.

- VO-raad (2011). LOB en professionaliseren in verschillende vormen en maten.

- Winters, A., Meijers, F., Kuijpers, M., & Baert, H. (2012). Can training teachers stimulate career learning conversations? Analysis of vocational training conversations in Dutch secondary vocational education. Journal of Vocational Education & Training, DOI:10.1080/13636820.2012.691536.

- Winters, A., Meijers, F., Harlaar, M., Strik, A., Kuijpers, M. & Baert, H. (2013). The Narrative Quality of Career Conversations in Vocational Education. Journal of Constructivist Psychology 26(2), 115-126.

Relevante links

- LOB-scan: http://scan.lob-vo.nl/
- LOB servicepunt (2012): http://www.lob4mbo.nl/
- Loopbaanbox: http://www.lob-vo.nl/loopbaanbox
- Ouders en LOB: http://www.helpmeebijlob.nl/

NOTITIES

Euroguidance Nederland
Postbus 1585
5200 BP 's-Hertogenbosch
euroguidance@cinop.nl
www.euroguidance.nl

CINOP
Postbus 1585
5200 BP 's-Hertogenbosch
info@cinop.nl
www.cinop.nl

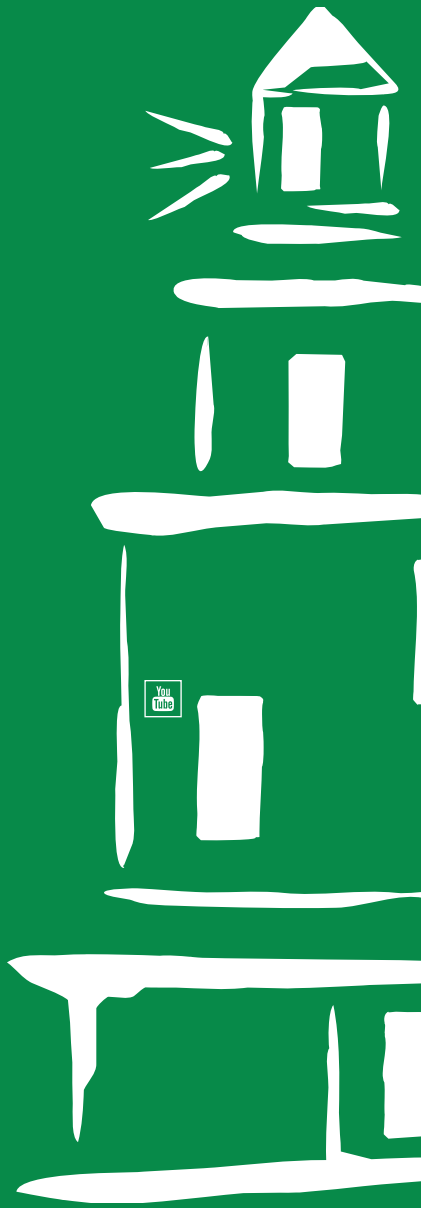

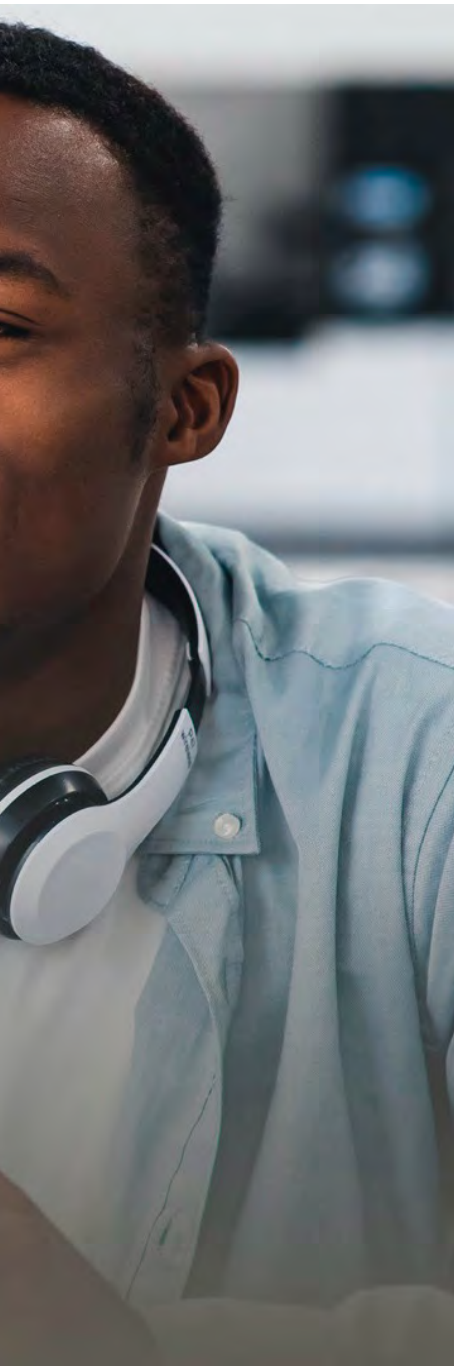

RAAMWERK VOOR LOOPBAANBEGELEI-DING JONGEREN

HET RAAMWERK IS EEN SERVICEDOCUMENT VOOR ONDERSTEUNING VAN EN AFSTEMMING OVER LOOPBAANONTWIKKELING EN -BEGELEIDING IN HET ONDERWIJS. HET RAAMWERK DRAAGT BIJ AAN DE PROFESSIONALISERING VAN LOOPBAANPROFESSIONALS EN ZORGT VOOR BETERE AFSTEMMING EN AANSLUITING VAN HET ONDERWIJS OP DE ARBEIDSMARKT.

Euroguidance Nederland vervult de rol van 'Nederlands loopbaankennispunt EU' in het licht van een leven lang ontwikkelen. De activiteiten zijn daarbij gericht op het samenbrengen en vergroten van kennis en kunde.

Euroguidance Nederland staat voor professionele loopbaanbegeleiders, betere mobiliteit en samenwerking op loopbaanontwikkeling en –begeleiding in Nederland en Europa.

euro | guidance

www.euroguidance.nl